

پرسش و پاسخ
در زمینه سرمایه گذاری خارجی در جمهوری اسلامی ایران

فهرست مندرجات

شماره سوالات	عنوان	فصل
۱-۱۹	اطلاعات عمومی	فصل اول
۲۰-۵۰	قانون تشویق و حمایت سرمایه گذاری خارجی	فصل دوم
۵۱-۵۷	نظام پذیرش	فصل سوم
۵۸-۷۳	سرمایه خارجی	فصل چهارم
۷۴-۷۸	انتقالات ارزی	فصل پنجم
۷۹-۸۹	مسائل مالیاتی و گمرکی	فصل ششم
۹۰-۹۹	تسهیلات و معافیت های مالیاتی و گمرکی	فصل هفتم
۱۰۰-۱۰۱	سایر تسهیلات و معافیت ها	فصل هشتم
۱۰۲-۱۰۶	متفرقه	فصل نهم

پرسش و پاسخ
در زمینه سرمایه گذاری خارجی
در
جمهوری اسلامی ایران

وزارت امور اقتصادی و دارایی
سازمان سرمایه گذاری و کمکهای اقتصادی و فنی ایران

بسمه تعالی

پیشگفتار :

مجموعه پرسش و پاسخ حاضر حاوی سئوالاتی است که عموماً توسط علاقمندان به سرمایه گذاری در جمهوری اسلامی ایران مطرح می شود. امید است پاسخ های ارائه شده این امکان را فراهم سازد تا اینگونه علاقمندان ضمن آگاهی یافتن از سیاست سرمایه گذاری خارجی

در جمهوری اسلامی ایران، اطلاعات جامعی پیرامون چارچوب قانونی پذیرش سرمایه گذاریها همینطور چگونگی طی مراحل اخذ مجوز مربوطه بدست آورند. اگرچه ممکن است برخی از سئوالات لزوما ارتباط مستقیمی با مقوله سرمایه گذاری خارجی نداشته باشد، لیکن از آنجائیکه تهیه مجموعه ای جامع مد نظر بوده است سعی گردید تا کلیه سئوالات محتمل در یکجا گردآوری شود. بدیهی است که سرمایه گذاران ممکن است به اطلاعات دقیق تری در باب هر موضوع نیاز داشته باشند که در این صورت علاوه بر مراجعه به سایر انتشارات این سازمان بویژه [راهنمای سرمایه گذاری خارجی در ایران](#)، می توانند بطور مستقیم با این سازمان مکاتبه و یا ملاقات حضوری داشته باشند. به جهت تسهیل در یافتن پاسخها به خوانندگان مجموعه توصیه می شود ابتدا به [فهرست موضوعی](#) مراجعه و پاسخ سئوالات خود را در بخش مربوطه جستجو کنند.

سازمان سرمایه گذاری و کمکهای اقتصادی و فنی ایران
دفتر سرمایه گذاریهای خارجی

فصل اول اطلاعات عمومی

۱. آیا سرمایه گذاری خارجی در ایران مجاز است؟

سرمایه گذاری خارجی در جمهوری اسلامی ایران براساس مقررات جاری کشور مجاز میباشد. هر سرمایه گذار خارجی میتواند بمنظور عمران و آبادی و انجام فعالیتهای تولیدی در هرزمینه ای - اعم از صنعتی، معدنی، کشاورزی و خدماتی - مبادرت به سرمایه گذاری نماید. از نظر دولت جمهوری اسلامی ایران فقط سرمایه گذاریهای مشمول مزایا و حمایتهای قانون تشویق و حمایت سرمایه گذاری خارجی قرار می گیرند که مجوز مربوطه را براساس این قانون دریافت نموده باشند.

۲. هدف از پذیرش سرمایه گذاری خارجی چیست؟

هدف از پذیرش سرمایه گذاری خارجی در کشور کمک به رشد و توسعه اقتصادی، افزایش فرصتهای شغلی، اخذ و توسعه فن آوری و مهارتهای مدیریتی همینطور ارتقاء کیفیت تولیدات و افزایش توان صادراتی کشور می باشد.

۳. سرمایه گذاری خارجی در چه قالب حقوقی و قراردادی قابل پذیرش است؟

سرمایه گذاری خارجی در چارچوب کلیه روشهای مشارکت حقوقی (بصورت سرمایه گذاری مستقیم) و یا ترتیبات قراردادی قابل انجام است. منظور از ترتیبات قراردادی انواع روش های تامین مالی است که در چارچوب روشهای مشارکت مدنی، بیع متقابل و انواع روشهای ساخت، بهره برداری و واگذاری صورت می پذیرد.

۴. تعریف سرمایه گذاری خارجی چیست و چه ویژگیهایی دارد؟

سرمایه گذاری خارجی عبارت است از بکارگیری سرمایه خارجی در فعالیتهایی که ریسک برگشت سرمایه و منافع آن به عهده سرمایه گذار باشد که براساس قانون سرمایه گذاری خارجی به دو روش کلی به ترتیب زیر طبقه بندی شده است :

الف . مشارکت حقوقی (سرمایه گذاری مستقیم) : منظور سرمایه گذاری سهمی سرمایه گذار خارجی در يك شرکت ایرانی اعم از جدید یا موجود می باشد. میزان سهم شرکت یا سهام سرمایه گذار خارجی در چنین شرکت ایرانی تابع محدودیت نیست و سرمایه گذار به نسبت سرمایه و یا سهم خود در شرکت، می تواند در مدیریت و اداره امور آن نقش داشته باشد.

ب . ترتیبات قراردادی : منظور مجموعه روشهایی است که طی آن استفاده از سرمایه خارجی صرفا تابع توافقات انجام شده مبان طرفین قرارداد می باشد. به عبارت دیگر، حقوق سرمایه گذار خارجی در نتیجه مشارکت مستقیم وی در سرمایه شرکت سرمایه پذیر ایرانی ایجاد نمی شود، بلکه صرفا به توافقات قراردادی طرفین متکی است . سرمایه گذاری خارجی در چارچوب ترتیبات قراردادی در کلیه بخشها قابل انجام است. بازگشت سرمایه و منافع حاصله در اینگونه سرمایه گذاریها نیز از محل عملکرد اقتصادی طرح مورد سرمایه گذاری، بدون اتکاء به تضمین دولت ،بانکها و شرکتهای دولتی صورت می پذیرد .

۵. سرمایه گذاری مستقیم خارجی در چه بخشهایی مجاز است؟

سرمایه گذاری مستقیم خارجی در کلیه زمینه هایی که فعالیت بخش خصوصی در آن مجاز است، قابل انجام می باشد .

۶. سرمایه گذاری خارجی در چارچوب ترتیبات قراردادی در چه بخشهایی مجاز است؟

سرمایه گذاری خارجی در چارچوب ترتیبات قراردادی در کلیه بخشهای اقتصادی کشور مجاز است. خاطر نشان می سازد سرمایه گذاری خارجی در بخشهایی که در اختیار دولت قرار دارد، صرفاً در چارچوب ترتیبات قراردادی قابل انجام است.

۷. چه نوع تشکل حقوقی برای تحقق یک سرمایه گذاری خارجی تجویز میشود؟

طبق قانون تجارت ایران هفت نوع شرکت یا شخصیت حقوقی قابل تأسیس است که از بین آنها شرکت سهامی که در آن سرمایه به سهام تقسیم می شود بعنوان رایج ترین و مقبولترین تشکل حقوقی تجویز میشود.

۸. آیا داشتن شریک محلی برای سرمایه گذاران خارجی الزامی است؟

خیر، داشتن شریک محلی الزامی نیست اما معمولاً سرمایه گذاران خارجی به علت آشنابودن طرف های ایرانی با شرایط کار، مقررات و ضوابط اداری، راههای استفاده از امکانات محلی و غیره تمایل به اختیار نمودن شریک محلی دارند.

۹. حد مجاز سرمایه گذاری خارجی در ایران چه میزان است ؟

از حیث درصد مشارکت و میزان سرمایه گذاری هیچگونه محدودیتی برای سرمایه گذاری مستقیم خارجی در جمهوری اسلامی ایران وجود ندارد.

۱۰. اگر چنین است پس منظور از نسبت های ۲۵٪ و ۳۵٪ مذکور در بند "د" ماده ۲ قانون سرمایه گذاری خارجی چیست ؟

نسبت های مذکور ارتباطی به درصد مشارکت خارجی در هر مورد سرمایه گذاری ندارد. در حقیقت، این نسبتها ناظر به تعیین سهم ارزش کالاها و خدمات تولیدی طرح سرمایه گذاری خارجی به کل اقتصاد کشور است که در زمان صدور مجوز سرمایه گذاری خارجی برای هر بخش و زیر بخش (رشته) اقتصادی بطور جداگانه محاسبه و تعیین میگردد.

۱۱. آیا سرمایه گذاری خارجی در حوزه های بالادستی نفت و گاز مجاز می باشد؟

در حوزه های بالادستی نفت و گاز سرمایه گذاری خارجی صرفاً در چارچوب ترتیبات قراردادی امکانپذیر است اما در حوزه های پائین دستی سرمایه گذاری خارجی مستقیم نیز مجاز می باشد.

۱۲. آیا بکارگیری اسامی و نامهای تجاری خارجی در سرمایه گذاریهای خارجی مجاز است؟

استفاده از اسامی و نامهای تجاری خارجی در کلیه زمینه ها مجاز می باشد.

۱۳. آیا سرمایه گذاری خارجی در شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار مجاز است؟

منعی برای سرمایه گذاری خارجی در شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار وجود ندارد. اینگونه سرمایه گذاران خارجی می توانند از مزایایی که قانون سرمایه گذاری خارجی فراهم نموده همانند سرمایه گذاریهای خارج از بورس برخوردار شوند.

۱۴. منظور از مناطق ویژه اقتصادی چیست و در کدام منطقه از کشور این مناطق تاسیس شده است؟

مناطق ویژه اقتصادی مناطق محصور گمرکی هستند که ورود کالا، ماشین آلات و تجهیزات به آن مناطق از شمول مقررات صادرات و واردات مستثنی میباشد. هر یک از این مناطق ممکن است باهدفهای خاصی تاسیس شده باشند. برخی برای نگهداری کالا به قصد واردات به کشور و یا صادرات به خارج، و برخی نیز علاوه بر نگهداری کالا ممکن است برای انجام امور تولیدی و صنعتی طراحی شده باشند. در حال حاضر ۱۷ منطقه ویژه اقتصادی در کشور وجود دارد.

۱۵. آیا تفاوتی بین سرمایه گذاری خارجی در مناطق آزاد تجاری-صنعتی، مناطق ویژه اقتصادی و سرزمین اصلی وجود دارد؟

سرمایه گذاری خارجی در مناطق آزاد تابع مقررات خاص سرمایه گذاری در این مناطق میباشد. منظور از مناطق آزاد، مناطقی است که قانوناً بعنوان منطقه آزاد شناخته شده اند و در حال حاضر شامل شش منطقه قشم، کیش، چابهار، بندر انزلی، اروند و ارس میباشد. مناطقی که تحت عنوان مناطق ویژه اقتصادی از آنها یاد میشود جزئی از سرزمین اصلی میباشد و به همین لحاظ سرمایه گذاری در این مناطق نیز به مثابه سرمایه گذاری در سرزمین اصلی تلقی میگردد. در حال باتوجه به دامنه شمول قانون سرمایه گذاری خارجی به قلمرو جمهوری اسلامی ایران، سرمایه گذاریهای خارجی که در مناطق آزاد تجاری-صنعتی جمهوری اسلامی ایران صورت می گیرند نیز می توانند از مزایای قانون مزبور، مشروط به طی تشریفات قانونی اخذ مجوز سرمایه گذاری، برخوردار شوند.

۱۶. منظور از شرکت ایرانی و شرکت خارجی براساس قوانین ایران چیست؟

شرکت ایرانی شرکتی است که طبق قانون تجارت در ایران تشکیل و به ثبت برسد حتی اگر سهام یا سهم الشرکه این شرکتها صد درصد به اشخاص حقیقی یا حقوقی خارجی تعلق داشته باشد. شرکت خارجی نیز شرکتی است که در خارج از ایران تشکیل و به ثبت رسیده باشد.

۱۷. آیا ایجاد پایگاه قانونی بصورت شعبه و نمایندگی شرکتهای خارجی در ایران امکانپذیر است؟

بلی. هر شرکت خارجی برای توسعه امور تجاری خود و انجام تکالیف قراردادی و فعالیتهای بازاریابی و غیره میتواند با ثبت شعبه و یا نمایندگی شرکت مادر مبادرت به ایجاد یک پایگاه قانونی در ایران نماید. جهت تأسیس شعبه یا نمایندگی، مقررات خاصی وجود دارد و متقاضیان باید مستقیماً به اداره کل ثبت شرکتهای و مالکیت صنعتی مراجعه نمایند.

۱۸. آیا تأسیس شعبه و نمایندگی بعنوان سرمایه گذاری خارجی تلقی می شود؟

تأسیس شعبه و یا نمایندگی، سرمایه گذاری خارجی تلقی نمی گردد. سرمایه گذاری خارجی می تواند از طریق تشکیل یک شرکت ایرانی جدید، مشارکت در یک شرکت ایرانی موجود و یا حصول تفاهات قراردادی با یک بنگاه سرمایه پذیر ایرانی صورت پذیرد.

۱۹. شهرکهای صنعتی چه ویژگی هایی دارند و چه تسهیلاتی در آنها فراهم است؟

شهرکهای صنعتی شهرک های پیش ساخته ای هستند که توسط شرکت شهرکهای صنعتی ایران وابسته به وزارت صنایع و معادن در قطبهای صنعتی سراسر کشور ایجاد شده و آماده استفاده برای سرمایه گذاران می باشند. لازم به ذکر است که در برخی از این شهرکها، کارخانه ها و کارگاههای صنعتی ساخته شده آماده واگذاری است. نکته مهم در این شهرکها، در اختیار بودن خدمات زیربنایی از قبیل آب، برق، گاز و تلفن و دسترسی به شبکه های عمده حمل و نقل کشور می باشد.

فصل دوم قانون تشویق و حمایت سرمایه گذاری خارجی

۲۰. قانون حمایت کننده از سرمایه گذاری خارجی در جمهوری اسلامی ایران کدام است؟

قانون حمایت کننده از سرمایه گذاری خارجی در ایران، "[قانون تشویق و حمایت سرمایه گذاری خارجی](#)" مصوب سال ۱۳۸۱ شمسی (۲۰۰۲ میلادی) می باشد که در این مجموعه از آن با عنوان "[قانون سرمایه گذاری خارجی](#)" یاد می شود. دامنه شمول این قانون به سراسر قلمرو جمهوری اسلامی ایران تسری دارد و کلیه سرمایه گذاران خارجی می توانند براساس این قانون در کشور سرمایه گذاری نموده و از مزایای آن برخوردار شوند.

۲۱. نقش مقررات سرمایه گذاری در مناطق آزاد چیست؟

هرچند سرمایه گذاری خارجی در [مناطق آزاد تجاری- صنعتی](#) تابع [مقررات سرمایه گذاری در آن مناطق](#) می باشد اما این امکان نیز فراهم است که سرمایه گذاران خارجی براساس [قانون سرمایه گذاری خارجی](#) در مناطق آزاد سرمایه گذاری نموده و از پوشش حمایتی قانون یاد شده برخوردار شوند.

۲۲. منظور از حمایت در قانون سرمایه گذاری خارجی چیست؟

منظور از حمایت، برخورداری از حقوق و مزایای خاصی است که بموجب [قانون سرمایه گذاری خارجی](#) به سرمایه گذار تعلق می گیرد. به عبارت دیگر سرمایه گذاریهایی که از طریق این قانون انجام نشوند، از چنین حقوقی برخوردار نخواهند بود.

۲۳. این حقوق و مزایا کدامند؟

بارزترین حقوقی که براساس قانون مذکور به سرمایه گذار خارجی تعلق می گیرد، شامل موارد ذیل می باشد:

- انتقال سود و سرمایه و منافع آن به ارز خارجی؛
- دریافت خسارت ناشی از سلب مالکیت و ملی شدن سرمایه خارجی؛
- دریافت خسارت ناشی از وضع قوانین یا مصوبات دولت که موجب ممنوعیت یا توقف اجرای قراردادهای مالی سرمایه گذار خارجی گردد؛
- برخورداری از رفتار یکسان و برابر نسبت به سرمایه گذاران داخلی .

۲۴. چه تسهیلات و مزایای دیگری برای سرمایه گذاران خارجی در نظر گرفته شده است؟

سایر تسهیلات و مزایای مندرج در [قانون سرمایه گذاری خارجی](#) و [آئین نامه اجرایی](#) آن بقرار زیر می باشد:

- تبدیل و انتقال وجوه ناشی از قراردادهای مختلف سرمایه گذاری و انتقال تکنولوژی به ارز خارجی؛
- تبدیل و انتقال اصل و سود تسهیلات مالی مربوط به سرمایه گذاریهای خارجی؛
- ارجاع اختلافات سرمایه گذاری به محاکم داور بین المللی؛
- استفاده از کارشناسان خارجی در امور مربوط به پروژه های سرمایه گذاری؛
- انجام صادرات بدون سپردن تعهد برای برگشت ارز حاصله به کشور؛

- نگهداري ارز حاصل از صادرات در خارج از کشور؛
- دسترسي مستقيم و امکان برداشت ارز حاصل از صادرات از حسابهاي اماري بانكي در خارج از کشور؛
- عدم شمول ضوابط قيمت گذاري، توزيع، عدم ساخت و الزامات ساخت داخل.

۲۵. در مجوز سرمايه گذاري چه موضوعاتي عنوان مي گردد؟

در مجوز سرمايه گذاري زمينه مورد سرمايه گذاري، شرکاي ايراني و خارجي، نوع و نحوه سرمايه گذاري، درصد مشارکت و ميزان سرمايه گذاري خارجي، چگونگي انتقال سود و منافع حاصله و ساير شرايط مربوط به طرح مورد سرمايه گذاري ذکر ميگردد.

۲۶. چه اشخاصي ميتوانند در جمهوري اسلامي ايران سرمايه گذاري نمايند؟

کليه اشخاص حقيقي و حقيقي خارجي، شرکتهای، موسسات و سازمانهاي بين المللي، همچنين اشخاص حقيقي و حقيقي ايراني ميتوانند طبق مقررات [قانون سرمايه گذاري خارجي](#) مبادرت به سرمايه گذاري در کشور نمايند.

۲۷. سرمايه گذاري ايرانيان چگونه ميتواند مشمول قانون سرمايه گذاري خارجي قرار گيرد؟

سرمايه گذاري ايرانيان در صورتي مي تواند مشمول [قانون سرمايه گذاري خارجي](#) قرار گيرد که سرمايه ايشان منشاء خارجي داشته و سرمايه گذار نيز مستنداتي که مويد فعاليتهاي اقتصادي و تجاري وي در خارج از کشور باشد را ارائه نمايد.

۲۸. آيا مجوز سرمايه گذاري داراي مدت اعتبار مشخصي است؟

بلي. چنانچه سرمايه گذار خارجي پس از صدور مجوز در مدت مشخصي که به اقتضاي طرح مورد سرمايه گذاري و به تشخيص هيأت سرمايه گذار خارجي تعيين مي گردد، اقدام به ورود بخش مناسبي از سرمايه به کشور نمايد، مجوز سرمايه گذاري وي باطل شده تلقي ميگردد.

۲۹. تمدید مهلت اعتبار مجوز سرمايه گذاري چگونه قابل انجام است؟

سرمايه گذار خارجي مي تواند قبل از پايان مهلت اعتبار مجوز، با ارائه دلايل قانع کننده درخواست تمدید مدت اعتبار نمايد. هيأت سرمايه گذاري نيز درخواست تمدید را بررسي و در صورت موافقت، مهلت مجدي را براي ورود سرمايه تعيين مي نمايد.

۳۰. آيا شرکتهای دولتي خارجي نيز مي توانند براساس قانون سرمايه گذاري خارجي اقدام به سرمايه گذاري در ايران بنمايند؟

بلي. شرکتهای دولتي خارجي ميتوانند در چارچوب [قانون سرمايه گذاري خارجي](#) اقدام به سرمايه گذاري در ايران نموده و از مزايای قانون ياد شده برخوردار شوند منتهي رفتار قانون نسبت به اينگونه سرمايه گذاريها همانند سرمايه گذاريهاي بخش خصوصي خواهد بود.

۳۱. زمينه هاي مجاز براي سرمايه گذاري خارجي در ايران بر اساس قانون سرمايه گذاري خارجي کدام است؟

زمینه های مجاز سرمایه گذاری خارجی در ایران بسیار متنوع می باشد و کلیه فعالیتهای صنعتی، معدنی، کشاورزی و خدماتی که به عمران و آبادی و فعالیتهای تولیدی منجر شود را شامل میگردد.

۳۲. آیا انجام فعالیتهای صرفا تجاری می تواند سرمایه گذاری خارجی محسوب شود؟

انجام فعالیتهای صرفا تجاری، سرمایه گذاری خارجی محسوب نمیشود، لکن فعالیتهای تجاری که مکمل فعالیتهای تولیدی در طرحهای مصوب باشد، می تواند بعنوان سرمایه گذاری خارجی به حساب آید.

۳۳. آیا سرمایه گذاری خارجی در بخش خدمات تحت پوشش قرار می گیرد؟

سرمایه گذاری خارجی در امور خدماتی از جمله گردشگری می تواند تحت پوشش قانون سرمایه گذاری خارجی قرار گرفته و از مزایای آن برخوردار شود.

۳۴. آیا سرمایه گذاریهای خارجی بطور خودبخود از حمایتهای قانون برخوردار می شوند؟

خیر. برقراری حمایتهای قانون نسبت به سرمایه گذاریهای خارجی مستلزم اخذ مجوز سرمایه گذاری میباشد.

۳۵. سرمایه گذاری خارجی که قبلا انجام شده ولی از پوشش حمایتی قانون برخوردار نبوده است، چگونه و در چه شرایطی می تواند از پوشش قانون برخوردار شود؟

سرمایه گذاریهایی که در گذشته انجام شده و تحت پوشش قانون نبوده اند می توانند در هر زمان پس از طی مراحل پذیرش مشروط به ایجاد ارزش افزوده جدید تحت پوشش قانون قرار گیرند.

۳۶. آیا امکان سرمایه گذاری خارجی در واحدهای موجود وجود دارد؟ چگونه؟

از نظر مقررات قانون سرمایه گذاری خارجی تفاوتی میان سرمایه گذاری جدید و سرمایه گذاری در یک واحد اقتصادی موجود وجود ندارد و کلیه سرمایه گذاران خارجی می توانند در هر زمان مبادرت به سرمایه گذاری در یک طرح جدید و یا بنگاه اقتصادی موجود نمایند. با این توضیح که پذیرش سرمایه گذاری در واحدهای موجود منوط به ایجاد ارزش افزوده جدید در نتیجه افزایش سرمایه گذاری، ارتقاء مدیریت، توسعه صادرات و بهبود سطح فن آوری در همان واحد گردد.

۳۷. سرمایه گذاری خارجی در بنگاههای اقتصادی موجود چگونه قابل پذیرش است؟

از نظر مقررات پذیرش، اینگونه سرمایه گذاریها نیز در هر زمان پس از طی مراحل پذیرش و اخذ مجوز سرمایه گذاری مشروط به ایجاد ارزش افزوده جدید می توانند تحت پوشش قانون قرار گرفته و از مزایای قانون بهره مند شوند.

۳۸. اگر سرمایه گذار خارجی تمایل داشته باشد که در یک شرکت موجود سرمایه گذاری نموده و بخشی از سهام آنرا اختیار بگیرد، برای افزایش سرمایه گذاری چه راهکارهایی وجود دارد؟

برای این امر دو راهکار وجود دارد :
الف. خرید بخشی از سهام موجود به قیمت توافقی؛
ب. مشارکت در افزایش سرمایه از طریق پذیره نویسی سهام جدید با استفاده از حق تقدم سهامداران موجود.

۳۹. قراردادهای ساخت، بهره برداری و واگذاری (BOT) در چه قالب حقوقی قابل اجرا هستند؟

قراردادهای ساخت بهره برداری و واگذاری (BOT) و امثال آن (نظیر BOOT و BOO و ...) می توانند از طریق ثبت شعبه سرمایه گذار خارجی در ایران و یا تشکیل یک شرکت ایرانی (شرکت پروژه) تحقق یابد.

۴۰. منظور از حقوق مالکانه چیست؟

منظور از حقوق مالکانه حقوق ناشی از مالکیت بر مال و دارایی و یا حقوق اکتسابی ناشی از قرارداد می باشد که در قانون سرمایه گذاری خارجی به رسمیت شناخته شده و حسب مورد به حقوق مالکیت، بهره برداری، انتفاع و ... تسری می یابد.

۴۱. منظور از واگذاری حقوق مالکانه در طرحهای BOT چیست؟

منظور از واگذاری حقوق مالکانه حقوق اکتسابی ناشی از قرارداد مربوطه می باشد که میتواند به طرف ایرانی قرارداد واگذار شود.

۴۲. آیا داشتن حساب بانکی در خارج از ایران برای سرمایه گذاری خارجی صادراتی مجاز است؟

افتتاح حساب بانکی در خارج از ایران برای نگهداری درآمدهای صادراتی سرمایه گذاریهای خارجی مجاز است، و هدف از آن دسترسی مستقیم سرمایه گذار خارجی به ارز حاصل از صادرات برای دریافت سود سهام و سایر پرداختهایی که باید به وی انجام شود، می باشد.

۴۳. آیا الزامی از حیث برگشت ارز حاصل از صادرات برای شرکتهای مشترک و واحدهای سرمایه پذیر وجود دارد؟

خیر. بطور کلی هیچگونه تعهدی برای برگشت ارز حاصل از صادرات اخذ نمی شود و ارز مربوطه در اختیار صادرکننده است تا به هر نحو که تشخیص می دهد مورد استفاده قرار گیرد.

۴۴. آیا سرمایه گذار خارجی می تواند سرمایه خود را بیمه کند؟ چگونه بیمه ای؟

سرمایه گذار خارجی می تواند سرمایه خود را در مقابل خطرات غیر تجاری (سیاسی) نزد موسسه بیمه سرمایه گذاری کشور متبوع خود بیمه نماید. چنانچه طبق قرارداد بیمه جوهی به سرمایه گذار پرداخت شود، موسسه بیمه گر می تواند در مقام جانشین سرمایه گذار، مطالبه خسارت پرداختی ناشی از حقوقی که اصالتاً به سرمایه گذار تعلق داشته را بنماید.

۴۵. اختلاف میان سرمایه گذاران داخلی و خارجی و یا سرمایه گذار خارجی و دولت به کدام مرجع قابل ارجاع است؟

بطور کلی حل و فصل اختلاف مبان سرمایه گذاران ایرانی و خارجی و ارجاع آن به محاکم داخلی و خارجی یا مراجع داورى بین المللی تابع توافق صورت گرفته میان سرمایه گذاران می باشد. لکن در مواردیکه طرف دعوی شرکت یا بخش دولتی ایرانی باشد ارجاع اختلاف به محکمه خارجی یا داورى بین المللی منوط به رعایت تشریفات قانونی مربوطه توسط طرف دولتی ایرانی می باشد. بر همین اساس، اصل ارجاع اختلاف به محاکم و داورى بین المللی مبتنی بر توافق قبلی بین دولت ایران و دولت متبوع سرمایه گذار خارجی، در قراردادهای دوجانبه امری پذیرفته شده است.

۴۶. اختلافات سرمایه گذاری چگونه قابل حل و فصل است؟

اختلافات سرمایه گذاری به ۳ گروه قابل تفکیک است و برای حل و فصل هر یک راهکار خاصی وجود دارد:

الف. حل و فصل اختلاف بین سرمایه گذاران داخلی و خارجی: نحوه حل و فصل اختلاف بین سرمایه گذاران داخلی و خارجی بستگی به توافق طرفین سرمایه گذاری دارد که ممکن است ابتدائاً از طریق مذاکره و توافق دوستانه انجام گیرد و در صورت عدم حصول تفاهم به دادگاههای داخلی، دادگاههای خارجی و یا مراجع داورى بین المللی و یا داورى موردی ارجاع گردد. هیچ منع قانونی برای انتخاب هر یک از روشهای پیش گفته وجود ندارد.

ب. حل و فصل اختلاف بین سرمایه گذار خارجی و دولت: بر اساس ماده ۱۹ قانون سرمایه گذاری خارجی، چنانچه اختلاف بین سرمایه گذار و دولت از طریق مذاکره حل و فصل نگردد سرمایه گذار با دو راه روبروست:

- اختلاف را در دادگاههای داخلی مورد رسیدگی و پیگیری قرار دهد و یا؛
- در چارچوب موافقتنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه گذاری با دولت متبوع سرمایه گذار خارجی، اختلاف را به مراجع داورى که در موافقتنامه پیش بینی شده است ارجاع دهد.

ج. حل و فصل اختلاف بین دولت ایران و دولت سرمایه گذار خارجی: این نوع اختلافات معمولاً به اختلافات بین سرمایه گذاران ارتباطی ندارد و بیشتر به تعهدات منتسب به دولتها و اجرا و تفسیر قراردادها می پردازد. حل و فصل اینگونه اختلافات نیز در موافقتنامه های دو جانبه و چند جانبه سرمایه گذاری پیش بینی می شود.

۴۷. آیا اصولاً تملك زمین در ایران توسط خارجیان امکان پذیر است؟

بلی در چارچوب قانون و آئین نامه استملاك اتباع خارجی، مالکیت زمین در حدود مصارف شخصی توسط اشخاص حقیقی خارجی امکان پذیر است. احراز مالکیت منوط به اخذ مجوز خاص از وزارت امور خارجه می باشد.

۴۸. آیا تملك زمین برای امور صنعتی و کشاورزی توسط اتباع خارجی مجاز است؟

خیر. تملك زمین برای مصارف صنعتی و کشاورزی که بیش از نیازهای شخصی تلقی می گردد مجاز نیست.

۴۹. پس نحوه تملك زمین در طرح سرمایه گذاری خارجی چگونه است؟

همانطور که در پاسخ سؤال قبلی ذکر شد تملك زمین به نام تبعه خارجی امکان پذیر نمی باشد لکن چنانچه طرح سرمایه گذاری خارجی منجر به تشکیل شرکت ایرانی گردد، تملك زمین به نام شرکت که هویتی ایرانی دارد، مجاز خواهد بود.

۵۰. منظور از شرکت ایرانی چیست؟

منظور از شرکت ایرانی شرکتی است که صرفنظر از تابعیت شرکاء یا سهامداران آن، طبق قانون تجارت ایران تشکیل شده و به ثبت رسیده باشد.

فصل سوم نظام پذیرش

۵۱. متولی پذیرش و حمایت از سرمایه گذاری خارجی در جمهوری اسلامی ایران چه سازمانی است؟

سازمان سرمایه گذاری و کمکهای اقتصادی و فنی ایران بعنوان تنها نهاد مرکزی دولتی است که متولی پذیرش و برقراری حمایت نسبت به سرمایه های خارجی می باشد. مجوز سرمایه گذاری خارجی نیز در چارچوب قانون سرمایه گذاری خارجی توسط این سازمان صادر می شود.

۵۲. آیا اخذ مجوز سرمایه گذاری برای کلیه سرمایه گذاریهای خارجی الزامی است؟

بلی. اخذ مجوز برای سرمایه گذاریهای خارجی که بر اساس قانون سرمایه گذاری خارجی انجام می شوند، الزامی است. مجوز اینگونه سرمایه گذاریها با امضای وزیر امور اقتصادی و دارایی صادر میشود.

۵۳. آیا منظور این است که هر مورد سرمایه گذاری تحت قانون سرمایه گذاری خارجی به مجوز خاص نیاز دارد؟

بلی هر مورد سرمایه گذاری خارجی تحت این قانون نیاز به مجوز خاص (مستقل) دارد.

۵۴. مراحل صدور مجوز سرمایه گذاری خارجی کدام است؟ چه مدارکی برای صدور این مجوز لازم است؟

مراحل صدور مجوز سرمایه گذاری بسیار کوتاه و ساده می باشد. با درخواست رسمی سرمایه گذار خارجی خطاب به سازمان سرمایه گذاری، موضوع ظرف ۱۵ روز کاری به هیات سرمایه گذاری خارجی گزارش و پس از آن مجوز سرمایه گذاری صادر میگردد. مدارک لازم عبارتند از فرم درخواست سرمایه گذاری به همراه سایر مدارک مندرج در فرم یادشده.

۵۵. سازمان سرمایه گذاری چه خدماتی به سرمایه گذاران خارجی ارائه می دهد؟

سازمان در همه مسائلي که سرمايه گذار خارجي با آن مواجه است مي تواند مورد مشاوره قرارگيرد. در اين ارتباط سرمايه گذار از طريق مرکز خدمات سرمايه گذاري خارجي مستقر در سازمان همواره با سازمان تماس مستقيم دارد که اين امر موجبات صرفه جويي در وقت و هزينه ها را بدنبال خواهد داشت.

۵۶. منظور از مرکز خدمات سرمايه گذاري خارجي چيست؟

مرکز خدمات سرمايه گذاري خارجي بعنوان کانون مراجعات سرمايه گذاران خارجي در محل سازمان تشکيل شده است. در اين مرکز نمايندگان دستگاههاي اجرائي که مرتبط با امور سرمايه گذاري هستند، استقرار يافته و پاسخگوي کليه سئوالات و پيگير امور اجرائي مربوط به سرمايه گذاريهاي خارجي در حوزه مسئوليتهاي خود مي باشند.

۵۷. آيا سازمان علاوه بر خدمات مشاوره اي به سرمايه گذاران خارجي خدمات ديگري نيز ارائه مي دهد؟

- سازمان علاوه بر خدمات مشاوره اي، خدمات زير را نيز به سرمايه گذاران ارائه مي کند :
- اطلاع رساني در خصوص کليه قوانين ومقررات ناظر و مربوط به سرمايه گذاري خارجي؛
  - معرفي فرصتهای سرمايه گذاری خارجي در کشور به سرمايه گذاران خارجي بالقوه ؛
  - هماهنگي و انجام استعلامات لازم با سازمان هاي مختلف در مورد پيشنهادات سرمايه گذاري؛
  - پيدا کردن شرکاء و طرفهاي مناسب اعم از داخلي و خارجي؛
  - انجام امور جاري و تلاش در جهت حل و فصل اختلافات سرمايه گذاران؛
  - برنامه ريزي و تدارك لازم براي انجام ملاقات ها و برگزاري جلسات با سازمانهاي مختلف

فصل چهارم سرمایه خارجی

۵۸. اشکال سرمایه خارجی چیست؟

اشکال سرمایه خارجی طبق قانون سرمایه گذاری خارجی بسیار متنوع بوده و علاوه بر سرمایه نقدی کلیه اشکال غیرنقدی اعم از ماشین آلات، تجهیزات، قطعات، مواد اولیه، دانش فنی و خدمات تخصصی را نیز شامل می گردد (برای اطلاع بیشتر به ماده "۲" آئین نامه اجرایی قانون تشویق و حمایت سرمایه گذاری خارجی مراجعه شود).

۵۹. آیا همه نوع ارز خارجی برای ورود سرمایه نقدی قابل قبول است؟

فقط ارزهایی به عنوان سرمایه نقدی قابل ثبت می باشند که از نظر بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران بعنوان ارز قابل قبول تلقی شوند.

۶۰. سرمایه نقدی چگونه به کشور وارد می شود؟

سرمایه نقدی خارجی باید از طریق سیستم بانکی و یا مجاری رسمی مورد تأیید بانک مرکزی به کشور وارد شود. بدیهی است که ارزهای وارده نیز باید جزو ارزهای قابل قبول بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران باشد.

۶۱. آیا ارز نقدی وارده به کشور می بایست به ریال تسعیر گردد؟

آن بخش از ارز نقدی وارده که به تشخیص سرمایه گذار لازمست به ریال تبدیل شود از طریق سیستم بانکی توسط بانک دریافت کننده به نرخ روز بانک خریداری شده و معادل ریالی ارز وارده به حساب شرکت مشترک یا بنگاه اقتصادی سرمایه پذیر واریز می گردد.

۶۲. آیا سرمایه گذار خارجی می تواند ارز نقدی وارده را به ریال تسعیر ننموده و از آن برای پرداخت بهای سفارشات خارجی مربوط به طرح سرمایه گذاری استفاده نماید؟

ارز نقدی همانطوریکه می تواند به ریال تبدیل شود، می تواند بصورت ارز در حساب ارزی شرکت مشترک یا بنگاه اقتصادی سرمایه پذیر سپرده شده و با نظارت سازمان سرمایه گذاری برای پرداخت بهای سفارشات خارجی و یا سایر هزینه های ضروری طرح مورد نظر عیناً مورد استفاده قرار گیرد. نگهداری سرمایه بصورت ارز نه تنها سرمایه گذار را از نوسانات نرخ ارز مصون نگاهداشته بلکه به وی این امکان را می دهد تا در زمان مناسب و به تشخیص خود از آن استفاده نماید.

۶۳. تسعیر ارزهای وارده با چه نرخي انجام می شود؟

نرخ محاسبه برای آورده نقدی سرمایه گذاران خارجی نرخ رایج در شبکه پولی رسمی کشور و یا نرخ آزاد روز به تشخیص بانک مرکزی می باشد.

۶۴. آیا برای تقویم سرمایه خارجی ارزیابی آن لازمست؟

بلي. تقويم ارزش سرمايه خارجي اعم از اينكه بصورت سرمايه نقدي يا غيرنقدي باشد ضروريست. در مورد سرمايه نقدي و غيرنقدي نرخ تبديل بانك در روز ورود مبناي ارزيابي قرار مي گيرد.

۶۵. ورود ماشين آلات، تجهيزات، قطعات و مواد اوليه (سرمايه غيرنقدي) مستلزم طي چه تشریفاتى است؟

اصولاً "ورود سرمايه غيرنقدي مربوط به سرمايه گذاريهاي خارجي تابع تشریفات ورود كالاي تجاري نيست و صرفاً" به پيشنهاد سازمان سرمايه گذاري اقلام غيرنقدي از هر قبيل براساس فهرستي كه قبلاً" به تصويب رسیده و در وزارت بازرگاني ثبت سفارش آماری شده است، مستقيماً" قابل ورود به كشور مي باشد.

۶۶. آیا اين بدان معناست كه ورود سرمايه غيرنقدي نياز به اخذ گواهي عدم ساخت، تخصيص ارز و گشایش اعتبار اسنادي ندارد؟

همينطور است. براي ورود سرمايه غيرنقدي نيازي به اخذ گواهي عدم ساخت، تخصيص ارز، گشایش اعتبار اسنادي و اموري از اين قبيل نمي باشد.

۶۷. آیا ورود سرمايه هاي غير نقدي خارجي مستلزم پرداخت هزينه هاي خاصي است؟

سرمايه غير نقدي خارجي به استثنای ماشين آلات خط توليد در طرحهاي صنعتي و معدني، همانند ساير كالاهای وارداتي مشمول پرداخت حقوق ورودي مي باشند.

۶۸. در مورد ورود دانش فني چه ضوابطي بايد رعايت شود؟

دانش فني و خدمات تخصصي بعنوان اشكال قابل قبول سرمايه خارجي به رسميت شناخته شده و پس از ارزيابي به عنوان سرمايه غير نقدي خارجي به ثبت خواهند رسيد. البته قبل از مرحله ورود دانش فني، نظر وزارتخانه ذيربط نيز كسب مي گردد.

۶۹. آیا پرداخت حق ليسانس يا رويالتي مجاز است؟

بلي. در حالي كه دانش فني قرار نيست بعنوان سرمايه خارجي به احتساب گرفته شود وجوه مربوطه و يا رويالتي مصوب، قابل پرداخت به عرضه كننده تكنولوژي مي باشد.

۷۰. ضابطه قابل قبول براي پرداخت حق ليسانس يا رويالتي به طرفهاي خارجي چيست؟

در هر شيوه پرداخت، ارزش مواد اوليه وارداتي از خارج بايد در محاسبه رويالتي و حق ليسانس دخالت داده شده و خالص مبلغ پس از كسر ارزش مواد وارداتي، به ليسانس دهنده قابل پرداخت مي باشد. بعبارت ديگر براساس سياست جاري، پرداخت رويالتي و حق ليسانس بر مبناي ارزش افزوده داخلي محاسبه ميگردد.

۷۱. آیا امکان ثبت حق اختراع و علائم تجاري در ايران وجود دارد؟

حقوق مالکيت صنعتي و معنوي اعم از حق اختراع، حق علائم و اسامي تجاري و غيره براساس قانون ثبت علائم و اختراعات كشور قابل ثبت و حمايت قانوني مي باشد.

۷۲. آیا ارائه فهرست سرمايه هاي غيرنقدي قبل از اقدام به ورود ضروري است؟

بلي. سرمايه گذار خارجي قبل از اقدام به ورود سرمايه بايد صورت تفصيلي سرمايه هاي غيرنقدي كه مي خواهد به کشور وارد نمايد شامل مشخصات فني، نام سازنده، سال ساخت و قيمت به همراه كاتالوگهاي مربوطه را به سازمان سرمايه گذاري تسليم نمايد. پس از آنكه فهرست به تأييد رسيد سرمايه غيرنقدي به تشخيص سرمايه گذار در يك يا چند محموله و بدون هيچگونه تشریفات خاصي قابل ورود به کشور مي باشد.

۷۳. آیا ورود دانش فني نیاز به بررسی قبلي دارد؟

قراردادهاي دانش فني و خدمات تخصصي اعم از اينكه به صورت سرمايه به کشور وارد شود يا اينكه در نظر باشد پرداختهائي از بابت آنها صورت پذيرد، مي بايستي به همراه در خواست سرمايه گذاري خارجي به سازمان سرمايه گذاري تسليم گردد. سازمان سرمايه گذاري با وزارتخانه ذيربط در مورد ضرورت اخذ دانش فني و بهاي آن مشورتهاي لازم را انجام خواهد داد.

فصل پنجم انتقالات ارزی

۷۴. منظور از انتقالات ارزی چیست؟

منظور از انتقالات ارزی، انتقال کلیه وجوه اعم از وجوه ناشی از عملکرد سرمایه گذاری خارجی و یا سایر وجوهی است که انتقال آن بصورت ارز صورت می گیرد. این انتقالات بطور مشخص در دوطبقه بندی قرار می گیرند:

الف. انتقالات سرمایه ای شامل سود سهام یا سود سرمایه، اصل سرمایه، عایدات سرمایه ای، و مبالغ مربوط به جبران خسارت ناشی از سلب مالکیت و مصادره سرمایه خارجی؛
ب. سایر انتقالات ارزی شامل کلیه انتقالات ارزی ناشی از قراردادهای حق اختراع، دانش فنی، کمکهای فنی و مهندسی، اسامی و علائم تجاری و قراردادهای مشابه.

۷۵. آیا محدودیتی به لحاظ میزان وجوه قابل انتقال اعمال می شود؟

خیر به لحاظ قانونی هیچ نوع محدودیتی از نظر مبلغ قابل انتقال و میزان انتقال در هر سال وجود ندارد.

۷۶. تامین ارز مربوط به انتقالات ارزی چگونه صورت می گیرد؟

تامین ارز برای انتقالات ارزی سرمایه گذاریها از طریق خرید ارز از نظام بانکی و حسب مورد از محل ارز حاصل از صادرات یا ارائه خدمات سرمایه گذاریها قابل تامین است. در هر حال نحوه تامین ارز برای انتقالات ارزی در مجوز سرمایه گذاری قید می گردد.

۷۷. انتقالات مربوط به سرمایه گذار خارجی مستلزم طی چه تشریفات است؟

اصولاً هر گونه انتقال ارز اعم از انتقالات سرمایه ای و غیر آن، با درخواست رسمی سرمایه گذار خارجی و یا شرکت مشترک/ بنگاه سرمایه پذیر از طرف سرمایه گذار خارجی صورت می پذیرد و کلیه انتقالات پس از کسر کسورات قانونی در وجه سرمایه گذار خارجی قابل پرداخت است.

۷۸. چنانچه بر اساس مقررات خاص یا تصمیم دولت اجازه صدور محصولات طرح مورد سرمایه گذاری داده نشود چگونه ارز مربوط به انتقال سود و سرمایه تامین می گردد؟

در موارد استثنائی که اجازه صدور داده نشود سرمایه گذار خارجی می تواند کالای تولیدی خود را در بازار داخلی به فروش رسانده و ارز مربوطه را از نظام بانکی خریداری نموده و انتقال دهد. بدیهی است سرمایه گذار در صورتی که تمایل داشته باشد می تواند مبادرت به صدور سایر کالاهای مجاز نیز بنماید.

فصل ششم مسائل مالیاتی و گمرکی

۷۹. نرخ مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی در ایران چه میزان است؟

نرخ مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی در ایران معادل ۲۵ درصد درآمد مشمول مالیات می باشد (ماده ۱۰۵ قانون مالیاتهای مستقیم).

۸۰. آیا نرخ مالیات برای همه نوع شرکت اعم از شرکتهای ایرانی و شرکتهای خارجی بطور یکسان اعمال میگردد؟

نرخ مالیات برای همه نوع شرکت اعم از شرکتهای ایرانی و خارجی (شعب و نمایندگیها) ۲۵ درصد است که بطور یکسان اعمال میگردد.

۸۱. آیا شعب و نمایندگیهای شرکتهای خارجی که صرفاً به عملیات بازاریابی و اطلاع رسانی برای شرکتهای مادر در خارج می پردازند نیز مشمول پرداخت مالیات بر درآمد می باشند؟

خیر. شعب و نمایندگیهای شرکتهای و بانکهای خارجی که بدون داشتن حق انجام معامله، به بازاریابی و جمع آوری اطلاعات اقتصادی در ایران برای شرکت مادر اشتغال داشته و در ازای مخارج خود از شرکت مادر وجوهی دریافت می نمایند، نسبت به این وجوه مشمول مالیات بر درآمد نخواهند بود (تبصره "۲" ماده ۱۰۷ قانون مالیاتهای مستقیم).

۸۲. مالیات بر درآمد مؤسسات کشتیرانی و هواپیمایی خارجی در ایران چگونه محاسبه می شود؟

مالیات مؤسسات کشتیرانی و هواپیمایی خارجی از بابت کرایه مسافر و حمل کالا و امثال آن از ایران، بطور مقطوع عبارتست از پنج درصد کلیه وجوهی که از این بابت عاید آنها خواهد شد، اعم از اینکه وجوه مزبور در ایران یا در مقصد یا در بین راه دریافت شود (ماده ۱۱۳ قانون مالیاتهای مستقیم).

۸۳. آیا درآمدهای ناشی از قراردادهای انتقال تکنولوژی از قبیل دانش فنی، خدمات فنی و مهندسی، پرداختهای مربوط به حق لیسانس و رویالتی نیز مشمول مالیات می باشد؟

بلی. درآمد حاصل از واگذاری امتیازات و حقوق مربوطه در اینگونه قراردادها که منبع درآمدی برای اشخاص خارجی تلقی می گردد به ماخذ ۲۰ تا ۴۰ درصد مجموع وجوهی که ظرف یکسال مالیاتی عاید این اشخاص شده، مشمول مالیاتی به نرخ ۲۵ درصد می باشد (تبصره "۲" ماده ۱۰۵ و بند "ب" ماده ۱۰۷ قانون مالیاتهای مستقیم).

۸۴. نحوه اخذ مالیات از قراردادهای پیمانکاری چگونه است؟

درآمد مشمول مالیات عملیات پیمانکاری اشخاص خارجی در ایران، نسبت به عملیات هر نوع کار ساختمانی، تاسیسات فنی و تاسیساتی شامل تهیه و نصب موارد مذکور یا حمل و نقل، تهیه طرح ساختمانها و تاسیسات، نقشه کشی، نقشه برداری، نظارت و محاسبه فنی و ارائه تعلیمات و کمکهای فنی، انتقال دانش فنی و سایر خدمات در تمام موارد به ماخذ ۱۲٪ کل دریافتی سالانه آنها خواهد بود (بند "الف" ماده ۱۰۷ قانون مالیاتهای مستقیم). در مورد عملیات پیمانکاری که کارفرما وزارتخانه، موسسات و یا شرکتهای دولتی یا شهرداریها باشند، آن قسمت از مبلغ قرارداد که از طریق خرید داخلی یا خارجی به مصرف خرید لوازم و تجهیزات

میرسد مشروط به آنکه در قرارداد یا اصلاحات و الحاقات بعدی آن مبلغ لوازم و تجهیزات بطور جدا از سایر اقلام قرارداد درج شده باشد، از پرداخت مالیات بر درآمد معاف خواهد بود (تبصره "۲" ماده ۱۰۷ قانون مالیاتهای مستقیم) البته به موجب تبصره ۵ ماده ۱۰۷ همین قانون درآمد مشمول مالیات فعالیتهای موضوع بند "الف" ماده ۱۰۷ که قرارداد پیمانکاری آنها از ابتدای سال ۱۳۸۲ به بعد منعقد میگردد طبق مقررات ماده ۱۰۶ یعنی از روی دفاتر قانونی تشخیص میگردد.

۸۵. نحوه محاسبه درآمد مشمول مالیات و نرخ قابل اعمال در طرحهایی که به روش "ساخت، بهره برداری و واگذاری" (BOT) انجام می شوند، چگونه است؟

محاسبه درآمد سرمایه گذاران خارجی که از طریق انعقاد قراردادهای "ساخت، بهره برداری و واگذاری" (BOT) مبادرت به سرمایه گذاری در ایران می نمایند از طریق رسیدگی به دفاتر قانونی آنها انجام می گیرد و پس از کسر هزینه های قابل قبول، نرخ ثابت ۲۵ درصد اعمال میگردد (ماده ۱۰۶ و ۱۰۵ قانون مالیاتهای مستقیم).

۸۶. نحوه محاسبه مالیات حقوق کارشناسان خارجی چگونه است؟

نرخ مالیات بر درآمد حقوق اشخاص حقوق بگیر اعم از ایرانی و خارجی یکسان می باشد، بدین ترتیب که پس از کسر معافیت سالانه مقرر در ماده ۸۴، تا مبلغ ۴۲ میلیون ریال درآمد سالانه حقوق مشمول نرخ ۱۰٪ و مازاد آن مشمول مالیات به نرخ ماده ۱۳۱ از ۲۰ الی ۳۵ درصد خواهد بود.

۸۷. مالیات نقل و انتقال سهام شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار چه میزان است؟

از هر نقل و انتقال سهام و حق تقدم سهام شرکتهای در بورس مالیات مقطوعی به میزان نیم درصد ارزش فروش سهام یا حق تقدم سهام وصول میگردد (تبصره "۱" ماده ۱۴۳ قانون مالیاتهای مستقیم).

۸۸. مالیات نقل و انتقال سهام سایر شرکتهای چه میزان است؟

از هر نقل و انتقال سهام و سهم الشرکه و حق تقدم سهام و سهم الشرکه شرکا، مالیات مقطوعی به میزان ۴ درصد ارزش اسمی آنها وصول میگردد (تبصره "۲" ماده ۱۴۳ قانون مالیاتهای مستقیم).

۸۹. حقوق ورودی کالا چیست؟

به مجموع حقوق گمرکی و سود بازرگانی حقوق ورودی اطلاق می شود. حقوق گمرکی معادل ۴ درصد ارزش گمرکی کالاها تعیین می شود. سود بازرگانی توسط هیات وزیران تعیین و در مقررات صادرات و واردات هر سال درج می گردد.

فصل هفتم تسهیلات و معافیتهای مالیاتی و گمرکی

الف. تسهیلات و معافیت های مالیاتی

۹۰. منظور از معافیت مالیاتی چیست و چه مواردی را شامل می شود؟

منظور از معافیت مالیاتی، معافیت از پرداخت مالیات بر درآمد حاصل از فعالیت های صنعتی، معدنی و تولیدی می باشد. در ایران شرکتهای مکلفند مالیات سود سهام را که به عنوان مالیات اشخاص حقیقی نیز تلقی می گردد، در منبع کسر و به حوزه مالیاتی مربوطه پرداخت نمایند (ماده ۱۳۲ قانون مالیاتهای مستقیم).

۹۱. معافیتهای مالیاتی کدام است و در چه شرایطی تعلق می گیرد؟

- **معافیت مالیاتی بخش صنعت، معدن و تولید:**
  - درآمد مشمول مالیات ابرازی حاصل از فعالیتهای تولیدی و معدنی در بخش های تعاونی و خصوصی از تاریخ شروع بهره برداری یا استخراج به میزان ۸۰ درصد و به مدت چهار سال از پرداخت مالیات معاف می باشد (ماده ۱۳۲ قانون مالیاتهای مستقیم).
  - آن قسمت از سود ابرازی شرکتهای تعاونی و خصوصی که برای بازسازی، توسعه، نوسازی و یا تکمیل واحدهای صنعتی و معدنی موجود و یا ایجاد واحدهای صنعتی و معدنی جدید در آن سال مصرف گردد از ۵۰ درصد مالیات متعلقه معاف خواهد بود (ماده ۱۳۸ قانون مالیاتهای مستقیم).
- **معافیت مالیاتی بخش کشاورزی:**
  - درآمد حاصل از کلیه فعالیتهای کشاورزی، دامپروری، دامداری، پرورش ماهی و زنبور عسل و پرورش طیور، صیادی و ماهیگیری و نوغانداری، احیای مراتع و جنگلها و باغات و اشجار و نخیلات بدون محدودیت زمانی از پرداخت مالیات معاف می باشد (ماده ۸۱ قانون مالیاتهای مستقیم).
- **معافیت مالیاتی بخش گردشگری:**
  - کلیه تأسیسات ایرانگردی و جهانگردی دارای پروانه بهره برداری از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی هر سال از پرداخت ۵۰ درصد مالیات متعلقه معاف خواهند بود (تبصره ۳ ماده ۱۳۲ قانون مالیاتهای مستقیم).

۹۲. آیا شرایطی برای برخورداری از معافیت وجود دارد؟

بلی. معافیت مالیاتی برای بخشهای صنعتی و معدنی زمانی میسر است که واحدهای مربوطه خارج از شعاع ۱۲۰ کیلومتری تهران و ۵۰ کیلومتری اصفهان و ۳۰ کیلومتری مراکز استانها و شهرهای دارای بیش از سیصد هزار نفر جمعیت استقرار داشته باشند. شهرکهای صنعتی مستقر در داخل این شعاع ۳۰ کیلومتری از شرط یاد شده مستثنی می باشند (تبصره ۲ ماده ۱۳۲ قانون مالیاتهای مستقیم).

۹۳. آیا استقرار واحدهادر مناطق محروم موجب افزایش میزان ودوره معافیت مالیاتی می گردد؟

بلی. ۱۰۰ درصد درآمد مشمول مالیات کلیه واحدهایی که در **مناطق محروم** مستقر می باشند به مدت ۱۰ سال از معافیت مالیاتی برخوردار است (ماده ۱۳۲ قانون مالیاتهای مستقیم).

۹۴. آیا از حیث بخشودگی مالیاتی تفاوتی بین واحدهای مستقر در مناطق ویژه اقتصادی با سایر مناطق سرزمین اصلی وجود دارد؟

از حیث بخشودگی مالیاتی هیچ تفاوتی میان سرزمین اصلی و مناطق ویژه اقتصادی وجود ندارد. در واقع، رفتار مالیاتی در مناطق ویژه و سرزمین اصلی یکسان است.

۹۵. آیا درآمد حاصل از صادرات نیز از معافیت مالیاتی برخوردار است؟

بلی. ۱۰۰ درصد درآمد حاصل از صادرات محصولات تمام شده صنعتی و کشاورزی و صنایع تبدیلی و تکمیل آن و ۵۰ درصد درآمد حاصل از صادرات سایر کالاهای غیر نفتی از پرداخت مالیات معاف است (ماده ۴۱ قانون مالیاتهای مستقیم).

۹۶. معافیت مالیاتی ترانزیت کالا به چه صورت است؟

۱۰۰ درصد درآمد حاصل از صادرات کالاهای مختلف که به صورت ترانزیت به ایران وارد شده یا می شوند و بدون تغییر در ماهیت یا با انجام کاری بر روی آن صادر می شوند از شمول مالیات معاف است (بند "ب" ماده ۴۱ قانون مالیاتهای مستقیم).

۹۷. آیا شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار علاوه بر معافیهایی که به واحدهای صنعتی و معدنی، کشاورزی و گردشگری تعلق می گیرد از معافیت یا بخشودگی مالیاتی دیگری نیز برخوردار می باشند؟

کلیه شرکتهای پذیرفته شده در بورس که نقل و انتقال سهام آنها از طریق کارگزار بورس انجام می گیرد معادل ۱۰ درصد از مالیات آنها بخشوده می شود (ماده ۱۴۳ قانون مالیاتهای مستقیم).

ب. تسهیلات و معافیت های گمرکی

۹۸. آیا امکان ورود مواد اولیه بصورت ترانزیت و بعد صدور آن بصورت کالای ساخته شده با برخورداری از معافیت گمرکی وجود دارد؟

بلی. به موادی که بصورت ترانزیت و به قصد تولید وارد می شود معافیت گمرکی تعلق می گیرد. چنانچه به هر دلیلی این عوارض در ابتدا دریافت شده باشد، وجه دریافتی پس از صدور کالای تولیدی قابل استرداد می باشد.

۹۹. ماشین آلات و تجهیزات دست دوم وارده به کشور در گمرک به چه قیمتی ارزیابی می شود؟

کلیه کالاهایی که به کشور وارد می شود به قیمت نو در گمرک ارزیابی می گردد و فقط ماشین آلات و تجهیزات دست دومی که برای استفاده در خط تولید و بر اساس قانون سرمایه گذاری خارجی به کشور وارد می شود به قیمت واقعی آن (قیمت دست دوم) ارزیابی می گردد.

فصل هشتم تسهيلات ورود و اقامت

۱۰۰. سازمان سرمايه گذاري وكمكهاي اقتصادي و فني ايران چه تسهيلاتى را در ارتباط با رواديد ورود سرمايه گذاران و كارشناسان خارجى ارائه مي دهد؟

سازمان سرمايه گذاري با معرفي سرمايه گذاران، مديران و كارشناسان خارجي و بستگان درجه يك آنها به وزارت امور خارجه، امور مربوط به صدور رواديد، اعم از رواديد يك بار ورود و يا مكرر سه ساله با حق ورود و اقامت سه ماهه در هر بار را تسهيل مي نمايد. سرمايه گذاران خارجي يا شرکتهای مشترك مي توانند با ارسال [فرم مشخصات](#) افراد مورد نظر و ذکر چگونگي نياز به حضور ايشان در ايران، تقاضاي رواديد نمايند. لازم به ذکر است كه تسهيلات سازمان سرمايه گذاري بدان معنا نيست كه براي اخذ ويزا لازمست صرفاً از طريق اين سازمان اقدام شود، بلكه همگان مي توانند طبق مقررات جاري مستقيماً به [نمايندگيهاي جمهوري اسلامي ايران در خارج](#) مراجعه و درخواست رواديد نمايند.

۱۰۱. آيا تسهيلاتى براي اقامت و صدور پروانه كار نيز وجود دارد؟

در صورت ضرورت سازمان سرمايه گذاري تسهيلات و كمكهاي لازم را در اين خصوص به سرمايه گذاران خارجي ارائه خواهد داد .

فصل نهم متفرقه

۱۰۲. در حال حاضر ایران با چه کشورهایی موافقتنامه اجتناب از اخذ مالیات مضاعف امضاء نموده و کدامیک از آنها لازم الاجرا است؟

تا قبل از انقلاب اسلامی (سال ۱۹۶۴) ایران با دو کشور فرانسه و آلمان موافقتنامه اجتناب از اخذ مالیات مضاعف امضاء نموده است. از پس از پیروزی انقلاب تاکنون نیز تعداد ۴۰ موافقتنامه اجتناب از اخذ مالیات مضاعف با سایر کشورها به امضاء رسیده است که از مجموع موافقتنامه های فوق ۳۴ موافقتنامه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده و ۸ موافقتنامه نیز در حال طی مراحل تصویب نهایی می باشد.

۱۰۳. ایران با چه کشورهایی موافقتنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه گذاری امضاء نموده است؟

تاکنون با ۵۴ کشور موافقتنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه گذاری امضاء شده است که از این تعداد ۴۳ موافقتنامه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده و ۱۱ موافقتنامه نیز مراحل تصویب نهایی را طی می کنند.

۱۰۴. آیا در زمینه سرمایه گذاری، ایران موافقتنامه چند جانبه ای نیز امضاء نموده است؟

بلی. دولت جمهوری اسلامی ایران به موافقتنامه تشویق، تضمین و حمایت از سرمایه گذاری بین کشورهای عضو سازمان کنفرانس اسلامی همچنین موافقتنامه چند جانبه بین کشورهای عضو سازمان همکاریهای اقتصادی (اگو) ملحق شده است.

۱۰۵. آیا ایران عضویت در آژانس چندجانبه تضمین سرمایه گذاری (MIGA) را پذیرفته است؟

بلی. دولت جمهوری اسلامی ایران به عضویت آژانس چند جانبه تضمین سرمایه گذاری (MIGA) درآمده و امکان برخورداری از پوششهای تضمینی این آژانس طبق ضوابط مربوطه برای سرمایه گذاران خارجی فراهم است. هر چند قانون سرمایه گذاری خارجی و موافقتنامه های دو جانبه و چند جانبه سرمایه گذاری که جمهوری اسلامی ایران با کشورهای مختلف امضاء نموده، حقوق سرمایه گذار خارجی را در برابر خطرات غیر تجاری تحت پوشش قرار میدهد، با این وجود عضویت در میگا امکان برخورداری از پوشش حمایتی مضاعف را برای سرمایه گذاران فراهم می سازد.

۱۰۶. سرمایه گذار بالقوه خارجی لازم است از چه قوانین و مقرراتی مطلع باشد؟

علاوه بر قانون سرمایه گذاری خارجی و آئین نامه اجرائی آن که تامین کننده حقوق اساسی سرمایه گذار خارجی است، مطالعه قوانین ذیل نیز به سرمایه گذاران توصیه می شود:

- قانون تجارت بخش شرکتهای سهامی
- مقررات صادرات و واردات
- قانون مالیاتهای مستقیم
- مقررات گمرکی
- قانون کار بمنظور اطلاع از چگونگی استفاده از خدمات اتباع بیگانه
- قانون ثبت علائم و اختراعات، بمنظور اطلاع از حقوق مالکیت های صنعتی و معنوی.

مشخصات تماس

- دفتر رئیس کل سازمان سرمایه گذاری
تلفن: ۳۳۹۶۷۷۷۰-۳۳۹۶۷۰۴۳
فاکس: ۳۳۹۶۷۷۵۹
- اداره کل سرمایه گذاریهای خارجی
تلفن: ۳۳۹۶۷۰۷۵-۳۳۹۶۷۷۵۵
فاکس: ۳۳۹۶۷۸۶۴
- مرکز خدمات سرمایه گذاری خارجی
تلفن: ۳۳۹۶۷۷۶۲-۳۳۹۶۷۷۴۹
فاکس: ۳۳۹۶۷۷۷۴
- نشانی پایگاه اینترنتی سازمان: info@investiniran.ir
- نشانی پستی سازمان: تهران، نرسیده به میدان ۱۵ خرداد، روبروی خیابان داور، ساختمان شهیدابراهیمی
- صندوق پستی سازمان: تهران ۴۶۱۸/۱۱۳۶۵